

Aanpassing van de Nederlandse wetgeving aan de eerste richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 9 maart 1968 inzake het vennootschapsrecht

Wijziging van artikel 36e, tweede lid, van het Wetboek van Koophandel

Regeling van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

Wijziging van het Wetboek van Koophandel

(Voorzieningen met betrekking tot de structuur der naamloze en besloten vennootschap)

Vaststelling van de hoofdstukken 1 en 6 van de Invoeringswet Boek 2 nieuw B.W.

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Nr. 11

In de bijzondere commissie aan wie de behandeling van de wetsontwerpen **9595** en **9596** (jaarrekening en enquêterecht; inmiddels in het *Staatsblad* verschenen) **10 400** (Aanpassing aan Eerste Richtlijn Vennootschap) **10 651** (Art. 36e W.v.K.) en **10 689** (Besloten vennootschap) en **10 751** (structuur vennootschap) is opgedragen, is bij de vaststelling van de voorlopige verslagen over de laatste twee ontwerpen de vraag gezeten hoe de Minister van Justitie zich de verdere behandeling van de onderhavige materie voorstelt nu hij het ontwerp tot vaststelling van de hoofdstukken 1 en 6 van de invoeringswet Boek 2 nieuw B.W. (nr. **11 005**) heeft ingediend.

Het leek deze commissie en de vaste Commissie voor Justitie, aan wie de behandeling van wetsontwerp nr. **11 005** is toegevoegd, nuttig de Minister uit te nodigen voor het plegen van mondeling overleg over deze problematiek.

De Minister verklaarde zich hiertoe gaarne bereid. Het overleg vond plaats op 2 december 1970, waarbij de Minister vergezeld was van enige hoofdamttenaren van zijn departement.

De beide commissies hebben de eer omtrent dit overleg als volgt verslag uit te brengen.

Een lid herinnerde aan de beschouwingen, door vele andere leden in de voorlopige verslagen over de wetsontwerpen **10 689** en **10 751** reeds gegeven. Toen is gesteld, dat het vrijwel onmogelijk is om de gehele reeks wetsontwerpen te behandelen. In de eerste plaats is er het grote programma dat de Kamer nog moet afwerken voor zij in maart 1971 uiteen zal gaan; in het bijzonder klemt daarbij dat veel wetsontwerpen van het Ministerie van Justitie afkomstig zijn.

Bovendien achtte dit lid het onjuist dat regelingen inzake het vennootschapsrecht over verschillende wetsontwerpen worden versnipperd.

Het grootste bezwaar betrof het wetsontwerp inzake de besloten vennootschap. Als formeel bezwaar geldt daarbij dat de B.V. wordt voorgesteld als een vorm, afgeleid van de N.V. Voor de B.V. moet een volledige regeling worden geschreven en niet een beperkte met meer dan 100 verwijzingen. Een ander formeel bezwaar is dat door de gezamenlijke notarissen pl.m. 30 000 vennootschappen moeten worden omgezet tot B.V. Daarna moeten de concept-statuten door het ministerie worden goedgekeurd. Dit lid meende dat slechts 10 notaris-kantoren zich op dit terrein gespecialiseerd hebben. Op het departement is bovendien sprake van een zekere onderbezetting, hetgeen nu al leidt tot een achterstand bij de werkzaamheden.

Wellicht is het mogelijk om door wetsduiding een groot aantal vennootschappen tot B.V. te maken. Er zullen slechts een duizendtal N.V.'s zijn, die publiek willen blijven. Daarvoor wordt dan een procedure voorgeschreven.

Dit lid was van mening dat het geheel van wijzigingen inzake het vennootschapsrecht eenvoudig niet kan worden afgevoerd, al was het slechts omdat het zo weinig overzichtelijk is. In dit verband werd de aandacht gevestigd op enige passages in de toelichting op wetsontwerp **11 005**, waar op blz. 30,

¹⁾ Deze herdruk dient ter vervanging van het stuk, gedrukt onder nummer **10 751**, nr. 13. Tevens zijn in de tekst enige wijzigingen aangebracht.

bij artikel 2.3.5.2, en op blz. 31 onder de titel 2.3.A verwezen wordt naar wetsontwerp **10 400**. Het moet mogelijk zijn voor een kamerlid dit soort verwijzingen na te lopen maar door de speciale nummering van wetsontwerp **11 005** gaat dat heel moeilijk. Dit lid bepleitte een langzamer behandeling van de voorstellen betreffende het vennootschapsrecht waarbij tot een systematiek besloten wordt waarmee eenvoudiger gewerkt kan worden en betere en meer overzichtelijke resultaten geboekt worden.

Een ander lid, verwijzende naar hetgeen door verscheidene leden was opgemerkt in de hierboven reeds aangeduide voorlopige verslagen, merkt naar aanleiding van het voorgaande op dat men zich moet wachten voor de illusie een volledig nieuw vennootschapsrecht te kunnen maken.

Voorts betoogde hij dat naast notariskantoren ook gespecialiseerde advocatenkantoren bestaan, welke de benodigde omzettingen kunnen verwezenlijken. Ten aanzien van de samenloop tussen de verschillende wetsontwerpen zei de spreker het volgende. Is het mogelijk om wetsontwerp **11 005** te laten liggen totdat de verschillende voorstellen inzake het vennootschapsrecht zijn behandeld? Of kan dit ontwerp behandeld worden zonder in te gaan op het ook daar aan de orde komende vennootschapsrecht?

De Minister verklaarde begrip te hebben voor de naar voren gebrachte bezwaren. Ook op het departement heeft men ermee te maken. Hij wees erop dat bij hem ook vanuit de Kamer is aangedrongen op een spoedige indiening van de wetsontwerpen, waarover hier wordt gesproken. Thans echter komt in de Kamer naar voren dat de materie ondoorzichtig is en te snel behandeld moet worden.

De suggestie wordt wel eens gedaan om te komen tot een volledig nieuw vennootschapsrecht zoals dat ook geschiedt met het nieuw Burgerlijk Wetboek. De bewindsman wenste echter zulks niet. Hij achtte het beter om de wetgeving op een snelle wijze aan de praktijk aan te passen dan te streven naar een volmaakt geheel, dat zeer lang op zich zou laten wachten.

De Minister zou het op hoge prijs stellen – en dit zei hij met grote nadruk – wanneer de Kamer deze wetsontwerpen nog in deze zittingsperiode zou behandelen en in de volgorde overeenkomstig die van de indiening. (Het door de Minister overgelegde overzicht van de opbouw van de vennootschapsontwerpen is als bijlage bij dit verslag opgenomen.) Ieder wetsontwerp houdt rekening met het voorgaande en op die manier blijft het geheel begrijpelijk. Boek 2, nieuw B.W., sluit daar op aan; daarin zullen alleen technische aanpassingen nodig zijn. De Kamer kon er op vertrouwen dat een en ander nauwkeurig op het departement wordt nagelopen.

Er is naar zijn mening geen andere keus omdat de praktijk en ook de ontwikkeling der politieke en maatschappelijke verhoudingen vragen om een spoedige totstandkoming van een aan nieuwe inzichten aangepaste wetgeving; dit geldt met name de wetsontwerpen **10 651** (art. 36e) en **10 751** (structuur). De wetsontwerpen **10 400** (aanpassing) en **10 689** (besloten vennootschap) hangen samen met de Eerste Richtlijn van de E.E.G. In deze richtlijn is een termijn van invoering gesteld, die inmiddels al is verstreken; vanuit Brussel is hierop reeds aanmerking gemaakt. In wetsontwerp **11 005** is o.m. de afschaffing van het preventief toezicht op verenigingen vervat, waarop vanuit de Kamer is aangedrongen.

Voor elk der ontwerpen zijn er aldus redenen aan te voeren, die voor een spoedige behandeling pleiten. Het voordeel van de indiening van afzonderlijke ontwerpen is, dat elk een afgerond geheel vormt; zouden alle voorstellen in één ontwerp zijn samengevoegd, dan zou dit een uiterst onoverzichtelijk complex zijn geworden.

Ten aanzien van de geschetste bezwaren tegen de voorgestelde regeling van de B.V. merkte de bewindsman op dat het voorgestelde systeem het duidelijkst doet uitkomen, in welke opzichten de regeling van de B.V. overeenstemt met die van de N.V., en waar de verschillen liggen. Indien een andere opzet zou zijn gekozen, zou waarschijnlijk de vraag zijn gesteld op welke punten de voorstellen afwijken van de reeds bestaande

regels; ongetwijfeld zou een overzicht gevraagd worden van de verschillpunten.

De Minister bracht onder de aandacht van de commissie dat de commissie-Van der Grinten de gekozen opzet ook beter en overzichtelijker acht dan een andere.

De Minister geloofde niet, dat de niet-gespecialiseerde notaris de uit deze wetsontwerpen voortvloeiende werkzaamheden niet zou aankunnen en evenmin dat slechts een tiental kantoren op dit terrein is gespecialiseerd. Hij zal overleg plegen met de Koninklijke Broederschap der Notarissen om de aanpassing van de statuten zo vlot mogelijk te doen verlopen, en daartoe ook op zijn departement voorzieningen treffen. Overigens is er op dit moment geen sprake van achterstand op het departement bij de procedure tot afgifte van de verklaring van geen bezwaar. De regeling voor de B.V. moet er komen omdat anders volgens de E.E.G.-richtlijn voor alle N.V.'s, van hoe geringe omvang zij ook zijn, een volledige publicatieplicht gaat gelden. Dit nu zou de Minister niet juist achten.

Omzetting van N.V.'s in B.V.'s door wetsduiding achtte hij niet mogelijk: de statuten moeten zijn aangepast aan de wettelijke regeling, en dat zal statutenwijzigingen meebrengen, al is het slechts tot verandering van de benaming, die immers juist moet doen uitkomen, of men met een naamloze of met een besloten vennootschap te doen heeft. Voorts dienen bijvoorbeeld de blokkeringsregelingen te worden getoetst aan de wettelijke normen.

Wat betreft wetsontwerp **11 005** bracht de bewindsman naar voren nota's van wijzigingen in te dienen naar mate dit in verband met de wijzigingen in het vennootschapsrecht nodig is. Momenteel is er materieel niets gewijzigd.

Indien de Commissie voor Justitie dit wetsontwerp gaat behandelen, zou hij haar adviseren de titel betreffende het vennootschapsrecht te laten rusten, totdat de andere aanhangige wetsontwerpen op vennootschapsgebied zijn behandeld. Hij achtte het het meest raadzaam de volgorde van indiening van de verschillende wetsontwerpen aan te houden.

Een lid had overwogen of het niet mogelijk zou zijn de wetsontwerpen **10 689** en **10 751** te behandelen en daarna deze pas bij de invoeringswet (**11 005**) in te voeren.

Het is de bedoeling van de Minister dat boek 2, nieuw B.W., wordt ingevoerd nadat deze twee wetsontwerpen tot wet zijn verheven, waarbij de invoeringswet van boek 2 slechts noodzakelijke aanpassingen geeft. Hij zag geen reden om wetsontwerpen **10 689** (B.V.) en **10 751** (Structuur) langer op te houden dan noodzakelijk is. Er is veel aangelegen dat beide ontwerpen, wanneer zij wet zijn geworden, met spoed kunnen gaan werken. Beide bevatten reeds – noodzakelijkerwijs – vrij lange overgangstermijnen, en het valt niet goed te verdedigen dat deze door vertraging van de inwerkingtreding in feite nog zouden worden verlengd.

Het betoog van de Minister sprak het lid die bovenstaande overweging had gedaan, wel aan. Ook van andere zijde kon men zich met de zienswijze van de bewindsman verenigen. Voorts vroeg men of de termijn van 18 maanden welke de E.E.G. aan Nederland heeft gesteld een dwingend karakter heeft, of dat het mogelijk is verlenging te verkrijgen.

De benadering van het lid, in dit overleg als eerste het woord voerende, had anderen niet aangesproken. Is het ook mogelijk, zo werd nog gevraagd, een uitgave te verzorgen t.b.v. degenen die met de B.V. moeten werken waarin een duidelijk overzicht van de desbetreffende bepalingen wordt gegeven?

Het bij dit overleg als eerste het woord gevoerd hebbende lid verklaarde voorstander te zijn van een behandeling van een gedeelte van de wetsontwerpen. Zo was dit lid wel bereid om het wetsontwerp betreffende de structuur (**10 751**) en de noodzakelijke aanpassingsregelingen in verband met de Eerste Richtlijn te behandelen, maar dan moest wel vaststaan dat het gehele nieuwe vennootschapsrecht daarna via een afzonderlijke wetgeving zou worden ingevoegd.

Zijn bezwaar tegen de B.V. was dat thans de B.V. wordt voorgesteld als een uitzondering, terwijl de praktijk zal worden, dat de B.V. regel zal zijn en de N.V. uitzondering, wanneer

men althans de aantallen van beide categorieën in ogenschouw neemt.

De Minister verklaarde zich desgevraagd bereid om naast de tekst van het wetsontwerp **11 005**, voorzover het betrekking heeft op de vennootschappen, een volledig overzicht te geven waarin de teksten van de thans aanhangige wetsontwerpen zijn verwerkt. Ook verklaarde hij zich bereid te onderzoeken of het nut zou hebben in dit wetsontwerp in de afdeling van de besloten vennootschap de volledige tekst zonder verwijzingen naar de afdeling van de naamloze vennootschap op te nemen.

Ten aanzien van de E.E.G. bestaat een wezenlijke materiële verplichting tot verwerking van de richtlijn in de nationale wetgeving.

Voorts achtte de bewindsman het geenszins onmogelijk dat de regeling van de B.V. in de toekomst verder zal gaan afwijken van de van de N.V., mede als gevolg van toekomstige E.E.G.-richtlijnen. Aanpassingen zullen nog geruime tijd nodig blijken; de E.E.G. zal nog wel 10 jaar nodig hebben om de volgende richtlijnen op te stellen. De commissie-Van der Grinten vond het beter, juist met het oog op de richtlijnen, die nog komen, reeds nu over te gaan tot het creëren van de B.V. Zo men dat niet zou doen, zou de situatie sterk gaan verschillen met die in bijvoorbeeld Duitsland; in Nederland zouden de richtlijnen voor alle vennootschappen gelden, terwijl ze in Duitsland slechts van toepassing zouden zijn op de 2500 A.G.'s, en niet op de 70 000 G.m.b.H.'s.

De Minister zegde toe de Kamer op de hoogte te houden over de verdere ontwikkeling in Europees verband op dit terrein.

Tot slot deelde de Minister mee, dat de memories van antwoord op de wetsontwerpen nr. 10 689 en 10 751 nog vóór het einde van het jaar zouden worden ingediend. De voorzitter van de commissie verklaarde hierop, dat bij het Presidium erop zou worden aangedrongen deze wetsontwerpen vóór de aanstaande verkiezingen in de plenaire vergadering van de Kamer te behandelen.

Aldus vastgesteld 29 december 1970.

De Bijzondere Commissie: De vaste Commissie voor Justitie:

KIKKERT	WTTEWAALL VAN STOETWEGEN
NEDERHORST	VAN DEN HEUVEL
VAN LIER	KOLFSCHOTEN
BAKKER	VAN DEN BERGH
MAENEN	BOERTIEN
JOEKES	BOOT
BOERSMA	DIEPENHORST
VAN DEN BERGH	WIEBENGA
BOERTIEN	VAN SCHAIK
PEIJNENBURG	KRONENBURG
WIEBENGA	RIETKERK
VAN SCHAIK	GOUDSMIT
KRONENBURG	GEURTSSEN
RIETKERK	ROETHOF
LEMS	STEMERDINK.
GOUDSMIT	
HARMSSEN.	

OVERZICHT VAN DE OPBOUW VAN DE VENNOOTSCHAPSONTWERPEN

I

Wet jaarrekening (nr. 9595)

Wijziging enquêterecht (nr. 9596)

(Wijziging 36e (nr. 10 651)) Ontwerp aanpassing E.E.G.-richtlijn
(nr. 10 400)

II

Wet jaarrekening, wijziging enquêterecht, ontwerp aanpassing E.E.G.-richtlijn

Ontwerp besloten vennootschap (nr. 10 689)

III

Wet jaarrekening, wijziging enquêterecht, ontwerp aanpassing E.E.G.-richtlijn, Ontwerp besloten vennootschap

Ontwerp structuur naamloze en besloten vennootschap (nr. 10 751)